Rok XI

Nr. 48

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . .	2,55 zł.
Z odnoszeniem i w agencjach .	2,65 „
Na poczcie, już z odnoszeniem .	2,80 „
Kwartalnie w ekspedycji . .	7,65 „
Na poczcie już z odnoszeniem .	8,67 „

Strajki inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — — części kwoty abonamentowej. — —

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cio łam. lub jego miejsca 15 gr. w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm. 3 łam. lub jego miejsca 40 gr. w dziale redakcyjnym. Z zagranicy 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Piątek: † Suchy dzień Aleksandr
Sobota: † Suchy dzień Leandra

CHOJNICE, sobota dnia 28 lutego 1931 r.

Słońca wschód 6.27 zachód 17.09
Księżyca wschód 10.48 zach. 4.06

„Pomorze było, jest i będzie polskie"

Przemówienie pana wojewody pomorskiego W. Lamota na otwarciu V. Sesji Sejmiku Wojewódzkiego

Umieszczamy poniżej przemówienie, które wygłosił p wojewoda pomorski na otwarciu V Sesji Pomorskiego Sejmiku Wojewódzkiego

Wysoki Sejmiku!

Z mocy ustawy i na podstawie rozporządzenia P Ministra Spr Wewn. otwieram V Sesję Pomorskiego Sejmiku Krajowego

Już trzeci raz z rzędu przypada mi do spełnienia zaszczytny ten obowiązek, a charakteryzując tło i warunki w jakich wypadnie Panom podjąć tegoroczną pracę, niewiele miałbym do dodania do uwag i zaleceń rok temu, z tego samego miejsca za Waszem, Panowie, pośrednictwem do społeczeństwa pomorskiego skierowanych

Mówiłem wówczas o najważniejszem i najistotniejszem jak mi się wydaje, dla tej dzielnicy zagadnieniu jakiem jest sprawa specjalnego progamu gospodarczego dla Pomorza oraz o drogach które według mego mniemania do pełnej realizacji tego programu doprowadzić mogą.

Nie dla celów ;;chytrej rozgrywki politycznej" ale w głębokiej trosce o rozwiązanie tego, nietylko dla tej dzielnicy, ale i dla celów polskiej racji stanu nadzwyczaj doniosłego zagadnienia oraz na podstawie znajomości warunków życia publicznego w Polsce, zdobytego długoletnim w tem życiu codziennym udziałem, podkreśliłem podówczas iż nie wystarczy w tej sprawie złożenie memorjału że nie pokona trudności największa choćby dobra wola tego czy inngo ministra czy też nawet całego Rządu

Stwierdziłem podówczas, iż program pomorski w pełni zrealizowany zostanie, gdy Rząd Sejm i opinja publiczna całego kraju postulat ten uznają za konieczność państwową a osiągnąć się to da wówczas dopiero, gdy społeczeństwo pomorskie skupić się potrafi wokoło tego tak piekącego dla siebie, a tak ważnego dla Polski całej programu, zostawiając na boku efektowne może, ale puste jałowe i bezużyteczne rozgrywki polityczne

To się w roku ubiegłym nie stało:

Jeżeli o tym braku konsolidacji i złem zrozumieniu własnego interesu mówię jeszcze raz dzisiaj to nie dlatego, abym chciał czynić wyrzuty społeczeństwu tutejszemu, nie mam też zamiaru sprawować tanich i niepotrzebnych rachunków sumienia tegoż społeczeństwa.

Przeciwnie — Mam głębokie zrozumienie dlaczego tak a nie inaczej się dzieje

Przywykliście byli, Panowie do życia i działania w ramach państwa, które być może wiele win i krzywd miało na swem sumieniu ale w ciągu stuleci nieprzerwanego bytu niepodległego potrafiło sobie wytworzyć metodę pracy, gwarantującą interes państwowy.

Wystarczyło w tem państwie, pomimo jego wewnętrznych zgrzytów tarć i niedomagań, jeśli chodziło o sprawę państwowego znaczenia, podnieść zagadnienie złożyć memorjał a dalsze działanie maszyny państwowej następowało niejako automatycznie.

Niepodobna tego wymagać od Polski, której tradycja państwowego istnienia uległa przeszło wiekowej przerwie. Trzeba pamiętać, iż istniejemy jako państwo niepodległe dopiero dwanaście niespełna lat, że powstaliśmy z trzech zaborów, gdzie wyrosły pokolenia całe o różnych charakterach i odmiennych pojęciach

Wiąże nas wszystkich tylko głęboka miłość Ojczyzny i ona to sprawiła iż w tak trudnych warunkach i w tak krótkim czasie, zmontować potrafiliśmy jedno z większych już w Europie mocarstw

Ale państwowego działania i myślenia uczymy się dopiero pospołu wszyscy i chcąc osiągnąć realizację daleko idących i na długą metę obliczonych zamierzeń trzeba umieć znaleźć ku temu odpowiednie drogi, a przedewszystkiem trzeba umieć i chcieć skupić się koło tego celu, odrzucając na bok rzczy wtórne i błahe.

Tego Pomorze nie zdołało się jeszcze nauczyć, nie potrafiło się do nowych warunków życia przystosować i to jest zapewne głównym powodem, iż mimo wielkiego sentymentu jakim tę dzielnicę otacza Polska cała, nie potrafiło się Pomorze uchronić wpierwszych latach istnienia Państwa od niejednego błędnego czy nawet krzywdzącego rozstrzygnięcia władz centralnych

Zaszedł jednak w tym roku również jeden fakt pocieszający i doniosłej dla Państwa Polskiego wagi

Podczas ostatnich wyborów dzielnica ta, zatrzymując wszystkie mandaty w polskim ręku raz jeszcze tym wynikiem wyborów wykazała iż była jest i pozostanie polską

Wybory te odbywały się na Waszych oczach, Panowie i równie dobrze jak i ja, wiecie iż wynik ten zawdzięczamy nie terorowi i ograniczenu praw mniejszości, ale że jest on istotnym wykładnikiem stosunków narodowościowych na Pomorzu

Rząd zrobił tylko to, do czego miał święte prawo i obowiązek uniemożliwiając aby za szeroką strugą płynące z zewnątrz fundusze, kupowane były sumienia ludzkie lub też, aby pod groźbą pozbawienia kawałka chleba wymuszano na ludzie pracującym polskim, oddawanie głosów w sposób sprzeczny z jego wolą i sumieniem

Cały ciężar natomiast, częściowej choćby realizacji programu gospodarczego Pomorza w obliczu idącego przez świat cały przesilenia gospodarczego spadł na władze administracyjne, pozbawione należytego i celowego współdziałania miejscowego społeczeństwa.

Tym niemniej szczęśliwy jestem, mogąc stwierdzić że Województwo Pomorskie jest jedynem województwem dysponującem na potzreby rzemiosła ulgowym kredytem średnioterminowym wysokości przeszło 5,000,000 zł że jesteśmy jedynem województwem w którem zapoczątkowana została akcja pomocy kredytowej dla kupiectwa, nieco po macoszemu traktowanego dotychczas w Polsce i że uruchomione zestały na cele średnioterminowego kredytu kupieckiego, narazie 2 i pół miljona złotych, że jesteśmy poza Górnym Śląskiem jedynem w Polsce województwem, które dla celów rolnictwa i innych gałęzi życia gospodarczego w największym korzystało stosunku z kredytów Banku Rolnego i Banku Gospodarstwa Krajowego odnośnie do obszaru i zaludnienia i że wreszcie zarówno administracja polityczna jak i skarbowa trwale i systematycznie szkolona jest w kierunku jak najgłębszego zrozumienia wniknięcia w życie i potrzebv gospodarcze ludności, a każdy bezstronny obserwator, pomimo tu i owdzie zachodzących jeszcze usterek z pewnością przyzna jak wiele się pod tym względem zmieniło na lepsze

Niepodobna też pominąć milczeniem szeregu ulg podatkowych stosowanych w drodze wyjątku przez p Ministra Skarbu w odniesieniu do mieszkańców tej dzielnicy

Wszystko to jednak nie zapobiega w dostatecznej mierze trudnościom gospodarczym, jakie się piętrzą przed nami i dlatego uchwalając na ten rok swój program działania zechcą Panowie powodować się jak najdalej idącą oszczędnością i przezornością w preliminowaniu wydatków, podobnie jak to czynią z mego polecenia samorządy miejskie i powiatowe.

Dla tych też względów, będę miał zaszczyt w toku posiedzenia złożyć dalsze wnioski oszczędnościowe których nie miałem już czasu uzgodnić z władzami Związku Komunalnego

Ogłaszam Sesję za otwartą.

V Sesja Pomorskiego Sejmiku Wojewódzkiego

Drugi dzień obrad

Drugi dzień obrad Pomorskiego Sejmiku Wojewódzkiego otworzył w obecności p wojewody Lamota marszałek Sejmiku mec. Szychowski, poczem przystąpiono do obrad nad budżetem Pomorskiego Stowarzyszenia Ubezpieczeń na rok 1930-31. Budżet ten z ramienia Komisji Skarbowo — Budżetowej referował p dyr Chwastek, podkreślając że budżet Pom Stow Ubezp jest w tym roku więcej szczegółowo ułożony, aniżeli w latach ubiegłych. W 3-ch działach administracji ogólnej oszczędności jakie poczyniono w roku bieżącym w stosunku do budżetu zeszłorocznego, wynoszą przeszło 300 tys zł — Po krótkiej dyskusji budżet Pom Stow Ubezp przyjęto, zmniejszając, w myśl powziętej na wczorajszem posiedzeniu uchwały, remuneracje z 19209 na 10000 złotych.

W dalszym ciągu obrad Sejmik uchwalił regulamin w sprawie zabezpieczenia nieustabilizowanych pracowników Pom Woj Zw Komun, niepodlegających ubezpieczeniu pracowników umysłowych na wypadek bezrobocia.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa regulaminu o stosunku służbowym; uposażeniu i zaopatrzeniu emerytalnem Pracowników Woj Zw Kom. W rezultacie regulamin uchwalono z uwzględnieniem zmian i poprawek, przywracając również skreślony przez komisję organizacyjną ustęp regulaminu; dotyczący odprawy dla pielęgniarek po 10 latach służby w razie zamążpójścia.

Sprawa Gródka.

Punkt porządku dziennego dotyczący sprawy Pomorskiej Elektrowni Krajowej Gródek, dla której Sejmik Wojewódzki uchwalił na ostatniem posiedzeniu kredyt krótkoterminowy w wysokości 3 milj franków szwajc., referował p starosta krajowy Łącki. Sejmik uchwalił jednomyślnie konwersję tych 3 milj na kredyt długoterminowy w Banku Gospodarstwa Krajowego. Co do kredytu zagranicznego i jego ewentualnego udziału w Gródku podnoszono z kilku stron, ażeby raczej zaciągnąć pożyczki krajowe a nie wpuszczać do Gródka kapitału zagranicznego. Ma to ścisły związek z poprawą stosunków finansowych Gródka: W ostatnim czasie stosunki finansowe Gródka poprawiły się tak dalece że elektrownia rokuje jak najlepszą przyszłość a to przez zwiększenie się zbytu prądu elektrycznego w Gdyni przy wyższych cenach aniżeli te, jakie Gródek uzyskuje dzisiaj u niektórych innych odbiorców jak np w Grudziądzu ,a które jeden z mówców uznał jako krzywdzące Gródek. — Gródek nie osiągnął coprawda preliminowanego w roku zeszłym dochodu brutto w wysokości 3 milj zł. osiągnie go niewątpliwie w roku bieżącym, jeżeli uda się przenieść dotychczasową konsumcję Grudziądza na Gdynię — Po uchwaleniu wniosku o skonwertowanie pożyczek krótkoterminowych na pożyczkę długoterminową marszałek Szychowski zarządził tajność obrad wzwiązku z załatwieniem szeregu spraw personalnych.

Zamknięcie sesji.

Po ogłoszeniu jawności wybrano z łona Sejmiku p Odrowskiego jako członka do Wojskowej Komisji Rozpoznawczej, poczem marsz p Szychowski oznajmia p wojewodzie Lamotowi, że porządek obrad Sejmiku został wyczerpany.

P wojewoda Lamot dziękując p staroście krajowemu Łąckiemu za dokładne przygotowanie spraw na posiedzenie Sejmiku Wojew i p marszałkowi Szychowskiemu za sprężyste prowadzenie V Sesji Sejmiku Wojewódzkiego.

Traktat handlowy z Niemcami

Rozprawy w sejmowej komisji spraw zagranicznych

Na posiedzeniu odbytem w środę przed południem sejmowa komisja spr zagr przystąpiła do dyskusji nad przedłożonym przez Rząd do ratyfikacji parlamentarnej traktatem handlowym z Niemcami, podpisanym 17 marca 1930. Dyskusja nad traktatem toczyła się na terenie opinji publicznej już oddawna, stanowiąc jeden z najżywiej omawianych problemów naszej polityki. Wczorajsze rozprawy w komisji sejmowej wykazały, że strony ujemne traktatu są przez wszystkich i to coraz silniej uznawane

Referujący sprawę pos Jeszke (BB) podkreślił iż od chwili zawarcia traktatu warunki uległy radykalnej zmianie wobec zredukowania do minimum przez niemieckie zarządzenia ochronne ustępstw, jakie traktat zawiera na naszą korzyść. Wobec tego referent czuje się w obowiązku polemizowania z przedłożonem przez Rząd umotywowaniem ustawy ratyfikacyjnej i wykazuje problematyczność przyznanych nam korzyści eksportowych, które nie kompensują ogromnych poczynionych przez nas ustępstw Ulgi celne stanowią prezent dla Niemiec, jakiego żadne inne państwo nie otrzymało, kupiectwo nasze liczy się z zupełnem zlikwidowaniem polskiego handlu hurtownego. Dla artykułów pierwszej potrzeby traktat jest niebezpieczny bo fabrykant niemiecki dotrze do detalisy polskiego oszczędzając płacony przez polskich jego konkurentów podatek obrotowy, co zaś do artykułów wysokowartościowych toprzemysł niemiecki swązdolnością kredytową zabije przemysł polski. Mimo wszystko polski przemysł i handel gotowe były do poniesienia ofiar, licząc na pewne w każdym razie wzmożenie ruchu gospodarczego oraz korzyści, jakie umowa daje rolnictwu. Skoro jednak polityka celna Niemiec te korzyści uniemożliwia to może to skłonić nas do rewizji dotychczasowego stanowiska

Z tego, co powiedziałem — kończy pos Jeszke swój referat — możnaby przypuszczać, że wyprowadzę wniosek o odrzucenie ratyfikacji

Głosy. Niewątpliwie.

Pos. Jeszke. Należy jednak wziąć pod uwagę że motywy podjęcia przez nas rokowań o traktat nic nie straciły na swojej wartości. Dotychczasowy stan beztraktatowy wyrządzał nam szkody większe od ujemnych stron tego traktau. Niemcy pragną zrzucić na Polskę odpowiedzialność za ewentualne niedojście do skutku tej umowy. Dla tej więc, rozgrywki politycznej korzystnem byłoby, gdybyśmy my ratyfikowali traktat a Niemcy nie i te momenty przemawiają za ratyfikacją. Dlatego też nie wnoszę o odrzucenie rayfikacji a ewentualne postawienie wniosku o odroczenie całej sprawy uzależniam od wyjaśnień, które dadzą tu jeszcze przedstawiciele Rządu.

Następnie udzielali wyjaśnień przedstawiciele Rządu.

P Minister Twardowski, szef delegacji prowadzącej rokowania traktatowe ze strony Polski przedstawia historję sprawy od r 1925, trudności, jakim ulegały rokowania i podstawę zawartego porozumienia i kończy oświadczeniem że nie zawierając żadnych wiązań celnych i jako umowa krótkoterminowa traktat chyba najwięcej odpowiada obecnemu położeniu przesileniowemu i przejściowemu, gdyż daje nam jaknajwiększą swobodę i możność dostosowania się do każdorazowj sytuacji

Wiceminister Przemysłu i Handlu p Doleżał podnosi, że traktat zawarty jest tylko na rok (jak zresztą wszystkie nasze umowy handlowe) i nie stabilizuje ceł. O wartości traktatów handlowych decydują warunki gospodarcze istniejące w czasie ich wykonania, a umowa daje nam środki skorygowania tych złych warunków ogólno - gospodarczych Mamy w niej wolność co do polityki celnej dalej pewne ograniczenia kontyngentowe, wreszcie — wbrew prądowi panującemu w Europie zachodniej i w Lidze Narodów — krótki, bo tylko roczny termin. Motywy, które skłoniły Rząd do przedłużenia traktatów do ratyfikacji, wyłuszczyli już pp Ministrowie Zaleski i Prystor, mówca zaś podtrzymując wniosek rządowy o ratyfikację, zaznacza że Polska kieruje się w tej sprawie szczerem dążeniem do pacyfikacji stosunków w Europie (co w okresie kryzysu rolnego jest dla nas szczególnie ważne w dobie rokowań o międzynarodowy kredyt rolny), dalej motywami ogólnej polityki handlowej, wreszcie pewnemi choć nikłemi ułatwieniami dla głównych artykułów naszego wywozu

W dyskusji pierwszej zabrał głos pos Zieliński (Kl Nar), który podkreśla, że jesteśmy w przededniu historycznej decyzji. W r 1925, wchodząc w stan beztraktatowy z Niemcami, obawialiśmy się że to będzie kryzysem dla Polski — od tego czasu pokazało się, że wytrzymaliśmy znakomicie próbę oddzielenia się od Niemiec. Mówca polemizuje z wywodami p Ministra Doleżała co do korzyści wymiany towarowej jakie nam daje traktat i przeciwstawia im niebezpieczeństwa, płynące z uprawnień osiedleńczych, jakie traktat przynaje Niemcom. Korzyści te są jednostronne i otwierają granice Polski dla pół miljona Niemców, którzy po wojnie przesiedlili się z Polski do Niemiec i odtąd pozostają w stałym z Polską kontakcie, gdyż co roku 250—300 tysięcy ich odwiedza Polskę. Traktat otworzy więc możność olbrzymiej emigracji żywiołu który był związany z Polską zna jej teren, ma w Polsce podstawy gospodarcze i osobiste, a wraca z wybitnie antypolskiem nastawieniem. Choćby umowa miała trwać tylko rok, nie będzie można tych ludzi zlikwidować po jednym roku — i pozostaną oni w Polsce jako trwała zdobycz niemiecka Nie można dla zrobienia dobrego wrażenia zagranicą robić tak kosztownego dla państwa eksperymentu; zapewniającego Niemcom supremację gospodarczą w naszych ziemiach zachodnich

Pos. Hołyński (BB) przeciwstawia się zbyt pesymistycznym ocenom traktatu, i podnosi, że zawierając traktat będziemy musieli naszą wewnętrzną politykę gospodarczą tak poprowadzić by w następnych rokowaniach Rząd nasz miał pozycję silniejszą — przedewszystkiem przyśpieszając reformę taryfy celnej

Pos Piestrzyński (Kl Nar.) przemawia przeciw traktatowi, zauważając że wolność podnoszenia i przez Polskę stawek celnych oznacza że właściwie będziemy w ramach traktatu prowadzili dalszą wojną celną i to już nie z Niemcami tylko, ale z całą Europą, gdyż wobec klauzuli największego uprzywilejowania będziemy musieli chcąc dotknąć towary niemieckie podwyższyć stawki celne dla wszystkich wogóle państw.

Pos Wyrzykowski (Kl Chł) deklaruje, iż stronnictwo jego, przed rokiem będące za ratyfikacją traktatu jest teraz przeciwne jej gdyż korzyści traktatu zostały przez nowe cła niemieckie całkowicie przekreślone. Rolnictwo nic na tej umowie nie zyskuje, przemysł i handel, zwłaszcza młode ich gałęzie będą przez nią zarżnięte trzeba więc być samobójcą, aby głosować za ratyfikacją.

Przeciw traktatowi przemawia również pos St Stroński (Kl Nar) który nie widzi w traktacie niczego, coby nas zachęcało do ratyfikacji Układ tak jest zbudowany, że ma w sobie możliwości nowych zadrażnień i bynajmniej nie doprowadzi do pokojowego współżycia z Niemcami które wysuwa się jako motyw. Jeśli zaś p referent mówił, że chodzi tu o pewną grę polityczną między nami a Niemcami, to możnaby raczej określić tę sprawę jako loterję, której wyniku nikt przewidzieć nie może. Dlatego, o ile p sprawozdawca nie podtrzyma wniosku o odroczenie sprawy (co stanowiłoby minimum ostrożności z naszej strony. gdyż niewiadomo, dlaczego tak mamy sie z tą sprawą śpieszyć) to klub mówcy będzie głosował przeciw ratyfikacji

Na tem przerwano obrady, których dalszy ciąg będzie prowadzony na posiedzeniu dzisiejszem.

Reichswera u bram w. m. Gdańska

Fałszywe pogłoski o torpedowcach polskich z wymierzonemi na Gdańsk armatami.

Dzięki zdecydowanej podstawie miejscowej policji 25-ty lutego minął tu względnie spokojnie. Po mieście krążyły patrole policji pieszej oraz samochody ciężarowe z policją, uzbrojoną w karabiny W godzinach południowych komuniści usiłowali kilkakrotnie rozwinąć pochód na Schluesseldamm, ale zostali rozpędzeni przez policję przy pomocy pałek gumowych. Liczba aresztowanych nie jest jeszcze dokładnie ustalona.

W Sopocie doszło do poważniejszych starć pomiędzy komunistami a policją na Seestrasse.

W Gdańsku krążyły najróżniejsze plotki. M in mówiono o torpedowcach polskich w Wisłoujściu z armatami, wymierzonemi na Gdańsk, jak również oskonsygnowaniu Reichswehry na granicy Prus Wschodnich od wschodniej strony Gdańska.

Co do torpedowców polskich, to można stwierdzić, że ich nie było ani w Wisłoujściu ani też w pobliżu portu gdańskiego. Natomiast potwierdza się wiadomość o przerzuceniu na wschodnią granicę wolnego miasta Gdańska pewnej ilości Reichswehry z garnizonów w Elblągu i Wystruciu.

Dr. Wirth mówi, jak hitlerowiec. — Kto organizował bandy „Orgesch'u“?

Wrocław — Wobec ciągłych ataków ze strony skrajnych partyj nacjonalistycznych w Niemczech przedewszystkiem zaś hitlerowców i Deutschnationale na ministra spraw wewnętrznych Rzeszy i byłego kanclerza dr Wirtha ten ostatni czuł się najwidoczniej zmuszony odpowiedzieć na wytaczane mu przez nacjonalistów zarzuty i na publicznym wiecu Centrum we Wrocławiu wygłosił on obszerniejsze przemówienie.

W przemówieniu tem powiedział dr Wirth tonem usprawiedliwiającym siebie, że gdy Polacy wtargnęli(?) na Górny Śląsk przed 10-ciu laty, to właśnie rząd Rzeszy, w którym on brał udział czynił wszystko co tylko było możliwe ażeby uratować Górny Śląsk dla Rzeszy niemieckiej. Dr Wirth wspomniał dalej i podkreślił to z wyrzutem że w owych krytycznych czasach społeczeństwo niemieckie nie zdobyło się na żaden większy wysiłek, ażeby pospieszyć z pomocą niemczyźnie na Górnym Śląsku. Organizowanie bojowych oddziałów i ekwipowanie ich jest wyłączną zasługą rządu Rzeszy

Przy tej sposobności dr Wirth przypomniał, że wszystkie zarządzenia rządu Rzeszy w tych sprawach noszą jego podpis —

Co dr Wirth miał na myśli, mówiąc o ;;wtargnięciu Polaków na Górny Śląsk“ trudno odgadnąć albowiem Polacy zamieszkują ziemię śląską od wieków

Przed 10-ciu laty było Trzecie Powstanie górnośląskie, w którem uczestniczyli Polacy - Ślązacy Powstanie to zwalczali Niemcy przy pomocy band ,,Orgesch'u“ z Bawarji, z Saksonji, Brandenburgji i innych krajów Rzeszy, — do czego zresztą sam dr Wirth przyznał się w swojej wrocławskiej mowie

Gospodarz, Panie Prystorze, chłop w żaden sposób nie może

Już nawet ,,Przyjaciel Ludu“ (nr 8) p. Stapińskiego, senatora ogłasza pod powyższym nagłówkiem następujący artykuł naczelny.

,, — Wreszcie i Rząd uznał, że drożyzna wytworów przemysłowych, wobec spadku cen produktów rolniczych czyni egzystencję rolników wręcz niemożliwą Za ruiną rolniczej rzeszy chłopskiej, stanowiącej 75 proc ludności, idzie upadek handlu i przemysłu gdyż nie ma kto kupować skoro chłop jest bez pieniędzy zadłużony, zrujnowany

Stwierdziwszy to, zapowiedział Rząd, a osobliwie minister handlu i przemysłu pułk Prystor że musi doprowadzić do zniżki cen. Chłopi krzyknęli brawo i czekali z ciekawością, które też towary i jak dużo potanieją. Najprędzej spodziewali się potanienia soli, nafty, cukru, mydła, obuwia, węgla i odzieży, bo to są rzeczy niezbędnie do ludzkiego życia potrzebne. Skoro masło, świnie i bydło spadły do ceny przedwojennej, a nawet bydło poniżej tamtej ceny, to i sól, nafta, cukier, obuwie itd. powinny kosztować tak jak przed wojną, a więc kilogram soli wrzonki około 20 gr, licząc niższy kurs pieniędzy, kilo nafty 50 gr, kilo cukru 40 gr; buty 12 do 15 zł

A tymczasem jakże strasznego zawodu doznali znowu chłopi! Cała dotychczasowa akcja Rządu obróciła się ostrzem przeciwko chłopom. Rząd nie zniżył nawet ceny soli; choć to leży zupełnie i tylko w jego mocy. Cena nafty spadła raptem o dwa grosze, choć Rząd, mając państwową rafinerję Polmin mógłby natychmiast obniżyć cenę nafty do wysokości przedwojennej gdyby Polmin nie należał do kartelu. Tak samo cukier mógłby Rząd natychmiast potanieć, bo kartel cukrowy zupełnie od Rządu jest zależny

Tego Rząd nie zrobił, tylko całą presję wywarł na handlarzy produktów żywnościowych, na rzeźników, masarzy, jednem słowem na tych od których zależy cena produktów rolnych. Ci poddali się rozkazowi Rządu i potaniali jaja, mąkę; kaszę; masło, słoninę, mięso itd. ale też natychmiast dalej odbili sobie zniżkę na chłopakch — Jaja spadły na 6 i 7 gr. za sztukę, masło 3 zł za kilo, wieprzowina na 50 gr kg żywej wagi; bydło na 40 gr, pszenica na 17 zł. No masz chłopie zniżkę! Narzekałeś na kij, to dostałeś pałką w łeb

Rządzie cofnij czemprędzej taką — pomoc zniżkową, bo naprawdę w końcu ludzie oszaleją z takiego dobrodziejstwa. Przecie to nie ratunek, tylko ostateczne niszczenie 75 proc ludności Państwa W takich stosunkach wszyscy chłopi będą musieli opuścić ręce i powiedzieć.

gospodarz panie Prystorze,
bo żaden chłop już nie może“

Skazanie arcybiskupa marjawickiego.

Sekciarz marjawicki Kowalski został skazany przez sąd apelacyjny na 3 lata więzienia — Na mocy amnestji karę zmniejszono do 2 lat.

Nowe obciążenie ludności.

Podczas obrad sejmowych okazało się, że Sejm obecny wprowadza coraz to nowe obciążenia na ludność — Po uchwaleniu funduszu eksportowego oraz ustawy o upoważnieniu dla ministra skarbu do udzielenia 22 miljonów na fundusz drogowy przyjęto ustawę dotyczącą podwyżki ceny cukru z dotychczasowych 110 zł za 100 kg na 125 złotych.

Rewelacyjne przemówienie, krytykujące rolę przemysłu cukrowniczego w współczesnem życiu politycznem, wygłosił poseł Trąmpczyński; wspominając między innemi co wywołało wielkie wrażenie w Izbie o nadmiernych pensjach dochodzących do 300 tysię y zł a nawet więcej rocznie:

Drugiem uchwalonem obciążeniem ludności jest rozciągnięcie monopolu na ocet syntetyczny:

Podczas rozpraw nad przedłożeniem ministerstwa reform rolnych o zniżeniu kontyngentu ziemi do parcelacji na rok 1931 poseł Rymar podnosił, że konieczne jest wstrzymanie egzekucyj i licytacji osadników i parcelantów.

Echa zjazdu okręg. kupiectwa pomorskiego w Sępólnie

Ekspose prezesa Związku Kupiectwa Marchlewskiego o sytuacji w handlu. — Uchwalone rezolucje w komisjach

Na niedzielnem zebraniu Okręgowem Kupiectwa w Sępólnie prezes Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu p Marchlewski wygłosił obszerne i bardzo rzeczowo ujęte expose o sytuacji handlu. Mówca w rzutkiej dobrze nakreślonej formie scharakteryzował obecny stan handlu w Polsce, a w szczególności na Pomorzu, poddając szczegółowej analizie stosunki, wśród których życie nasze gospodarcze się rozwija. Przedewszystkiem zwrócił uwagę na niebezpieczeństwo jakie nam zagraża ze strony naszych sąsiadów a to Rosji Sowieckiej, zdążającej przez swój ekonomiczny plan gospodarczy piatiletki do opanowania Europy opd względem supremacji przemysłowej i ogólnie ekonomicznej. Z drugiej strony specjalny plan Rzeszy Niemieckiej w ramach t zw „Ost program" zdąża niedwuznacznie do wznowienia wschodnich ziem Rzeszy; której celem głównym jest ekspansja narazie ekonomiczna na teren pomorski. Z koleji skreślił mówca warunki wśród których rozwijał się nasz handel, od początku istnienia naszej państwowości.

W handlu — podkreśla mówca — nadmierne obciążenia podatkowe, a zwłaszcza podatku przemysłowego, zupełny niemal brak kredytów nadmierny ciężar świadczeń socjalnych — zmuszają kupca do systematycznego zjadania swej substancji majątkowej. W tych wypadkach niema mowy o jakiejkolwiek kapitalizacji przedsiębiorstwa: Odnośnie kwestji obniżenia cen zaznaczył mówca, że kupiectwo do akcji rządu w tej sprawie odnosi się przychylnie, lecz bez pomocy rządu kwestji tej nie rozwiąże — Przeszkodą dalszą są wysokie koszta przemysłu skartelizowanego; dyktującego handlowi swe ceny.

Na zakończenie podniósł mówca konieczność szybkiej realizacji programu pomorskiego; który roku ubiegłego tak szczegółowo opracowała Rada Zrzeszeń Gspodarczych Pomorza. Prace Rady winne być natychmiast podjęte gdyż wprowadzenie w życie jej postulatów — jest palącą kwestją chwili obecnej. — Następnie uchwalono następującą rezolucje.

Zjazd Okręgowy Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu z udziałem kupiectwa z powiatów kresowych Sępoleńskiego, Tucholskiego i Chojnickiego ,odbyty w Sępólnie dnia 22 lutego br analizując zagadnienie obniżenia cen, stwierdza raz jeszcze, że kupiectwo pomorskie, pracując już od lat nierentownie i opłacając częstokroć swe świadczenia z substancji majątkowej, uczyniło w zakresie od siebie zależnym wszystko, by oddać konsumentowi towar po cenie najtańszej. Kupiectwo zdaje bowiem sobie doskonale sprawę, że przywrócenie siły konsumcyjnej rolnika jest jednym z najpierwszych warunków poprawy sytuacji. Wydatne dalsze obniżenie cen może jednak mieć tylko miejsce przy obniżeniu ceny zakupu ze strony produkcji, a przedewszystkiem przemysłu skartelizowanego i obniżeniu świadczeń podatkowych oraz socjalnych: — Jaknajszybszą reformę podatku a szczególnie podatku przemysłowego, będącego hamulcem rozwoju naszego życia gospodarczego uważa kupiectwo za zagadnienie najpilniejsze. Rozumiejąc, że sytuacja dzisiejsza nie pozwala nam o własnych siłach reformy takiej przeprowadzić, Zjazd uważa, że reforma taka mogłaby być przeprowadzoną drogą specjalnej pożyczki, służącej do zasilenia skarbu — na okres przejściowy, przyczem Zjazd wyraża zdanie, że reforma taka nie zmniejszy w rezultacie wpływów skarbowych a organizm gospodarczy, na nowo pobudzony do życia i wzmocniony, nawet podatek ten przy zmniejszonej stopiezwróci skarbowi w pełni

Jeżeli z przyczyn jakichkolwiek i ta droga nie mogłaby realizować pożądanej ulgi dla całego życia gospodarczego, Zjazd prosi o specjalne ulgi dla całego życia gospodarczego Zjazd prosi o specjalne ulgi dla Pomorza a mianowicie o zrealizowanie złożonego w ubiegłej jesieni Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej oraz rządowi programu gospodarczego pomorskiego. Będzie to godna odpowiedź na ciągłe ataki naszych wrogów na ziemię pomorską oraz tę akcję finansową jaką dla swoich kresów przeprowadza Rzesza. Tylko szybka i wydatna pomoc zdoła zapewnić nam utrzymanie naszych zagrożonych warsztatów a tymsamem naszego stanu posiadania na Pomorzu.

Po 10 minutowej przerwie rozpoczęły się w myśl nowej techniki Zjazdów Okręgowych, prace informacyjno — organizacyjne w poszczególnych komisjach, które obradowały osobno. —

Komisja podatkowo — koncesyjna i księgowości obradowała pod przewodnictwem p Zwierzykwskiego (przewodniczącego Sekcji Hurtowników Kolonjalnych) z Torunia. Posiedzenie Komisji zaszczycili swą obecnością przedstawiciele władz skarbowych w osobach: pp Naczelnika Urzędu Skarbowego w Sępólnie Wojcika i inspektora Kontroli Skarbowej Zachorowskiego. W skład Komisji weszli zaprz. rzeczoznawcy księgowości pp Kamrowski i Paul oraz przedstawiciel Centrali p Niewiakowski. Komisja udzielała szczegółowych porad wzgl informacyj w zakresie spraw podatkowych i koncesyjnych oraz księgowości, których to informacyj udzielał p Kamrowski ,ujmując w konkretne ramy prelekcję na temat konieczności prowadzenia prawidłowej księgowości.

Po obradach tej Komisji złożył p Zwierzykowski na ręce p Zachorowskiego serdeczne podziękowanie prezesowi Izby Skarbowej w Grudziądzu p Kossjorowi za tak przychylne ustosunkowanie się przedstawicieli skarbowości do Zjazdu, a w szczególności za tak cenne informacje p naczelnika Wójcika.

Komisja Skarbników obradowała pod przewodnictwem skarbnika Związku p L Fröhlicha, na której poruszano sprawy finansowe Związku.

Komisja dla spraw Drobnego Kupiectwa obradowała pod przewodnictwem p W Szulca (komisarycznego przewodniczącego Sekcji Drobnego Kupiectwa przy Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu W skład komisji weszli. Prezes Związku p Marchlewski, p poseł Mazur oraz dyrektor Związku p Radojewski. Na Komisji przejęto do wiadomości fakt utworzenia koła drobnego kupiectwa w Brusach, Kamieniu pod przewodnictwem p Adamiaka z Kamienia (i stworzono Koło w Sępólnie (pod przewodnictwem pp: Szlezera i Affelta).

Komisja kredytowa obradowała pod przewodnictwem p Janeczkowskiego z Tucholi (członka zarządu Głównego) z udziałem reprezentanta Banku Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu p Morawskiego. Na Komisji tej udzielano porad w sprawach ściśle kredytowych.

W Zjeździe Okręgowym Kupiectwa w Sępólnie wzięło udział kupiectwo (w liczbie ponad 300 osób) Sępólna, Więcborka, Chojnic, Tucholi, Brus i okolicy (Kamienia; Płocicza, Małej Cerkwicy, Śliwic Wałdowa, Nichorza, Trzciany, Sikorza i Wielowicza). — Tak ten liczny Zjazd oraz konkretny, planowy tok obrad, świadczy najwymowniej o tem, że kupiectwo pomorskie docenia istotnie wartość swej organizacji zawodowej i rozumie, że tylko wspólny wysiłek zrzeszeniowy, może go w tej tak ciężkiej dzisiejszej sytuacji gospodarczej uratować, co przyczyni się napewno do wzmocnienia polskiego stanu posiadania na Pomorzu i da korzyść tak ciężki kryzys przeżywajacemu kupiectwu oraz przyczyni się do ogólnego dobrobytu w naszej Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Bez Boga i bez wszelkich uczuć.

Pionier — najnowszy produkt sowiecki, zaledwie od kilku lat występujący na arenie bolszewizmu; niedojrzała osobistość, ale mimo to nietykalna dla ojca i matki. Wszelki przejaw ojcowskiej tyranji takiemu pionierowi grozi uwięzieniem rodziców. Pogarda dla matek i ojca, dla autorytetu starszych, oto system wychowania tych pociech przyszłej Rosji. Państwo ,organizacja komunistyczna; partja komunistyczna, zastąpić ma wszystko inne; naturalne, prawidłowe, przyrodzone. Nie dziw przeto, że w oczach tych pionierów, mimo ich dziecięcego niekiedy wieku przybija starość, przedwczesna niemoc, zużycie. Tłumy starszych bez entuzjazmu przyglądają się pochodowi. Z utratą władzy nad dzieckiem pogłębił się jeszcze bardziej przedział dzielący tych, co niby idą, a tamtych co stanowią niedobitki umarłej Rosji. Nie odwaga ani hart przebija z tych przedwcześnie dojrzałych dzieci, nie uczucie ojcowskie zdaje im się towarzyszyć. Ale szelmostwo jakieś, nieznane gdzieindziej w żadnym kraju, śmierć trupio blada kroczy razem z temi kolumnami.

Straszliwe nadzieje i okropna rzeczywistość

Bolszewicy tłómaczą się, że nie ich winą jest powstanie tej ohydy, że zresztą bezprizornyje skazani są tak czy owak na zgubę. rzadko bowiem się zdarza, ażeby bezprizornych można było spotkać w wieku ponad lat sześnaście. Jest to jedna więcej straszliwa pomyłka, który rozbił rodzinę do fundamentów i wyplenił doszczętnie z życia zarówno prywatnego jak i społecznego wszelaki sentyment. — Jeśli bowiem nawet bezprizornyje giną masowo, to jakże wytłómaczyć sobie coraz nowe ich potworne zastępy? Chyba tem, że w miejsce ubywających przybywają coraz to świeże, nawet liczniejsze szeregi.

Niedostępne cienie dla cudzoziemców

Nie potrzebuję dodawać, że my, uprzywilejowani cudzoziemcy korzystaliśmy ze wszystkich dobrodziejstw ochrony naszych cennych istot przez agentów GPU. Opryczyna czyni to w sposób dosyć nie wyszukany i prymitywny, nie krępuje się ani trochę swą jawnością i bezceremonjalnością. Cień nie opuszcza nas ani na jedną chwilę, przyczem powtarza się to regularnie w pewnych stałych odstępach czasu. — Do wszystkiego można się wszak że przyzwyczaić. Można więc przyzwyczaić się i do cienia z GPU, snującego się jak widmo w pewnej odległości z tyłu. Muszę wyznać; że teraz, kiedy powróciłem do ojczyzny ;czuję ten brak cienia przed sobą i za sobą.

Zbrodniarz - zdrajca

39) Powieść.

— Może by się jednak dało przesłać mu parę słów? Nie byłby pan tak uprzejmy wrócić następnie i przynieść mi wiadomość? — pytała szybko. — Myślę, że napisałby mi może...

Otworzyła torebkę; wyjęła z niej paczkę banknotów i chciała mu wręczyć wszystkie.

— Wystarczy jeden — rzekł Joshua. — Będę się starał wręczyć mu za pośrednictwem inspektora policji. Sądzę, że można za osobną opłatą otrzymywać lepszy wikt i jakieś wygody. Czy pan Tillman był na ślubie pani?

Przytaknęła.

— Tak, był świadkiem. Czy go pan zna?

Joshua patrzył przed siebie nieprzytomnie.

— Tak, słyszałem o nim — rzekł: — Ale pani z nim chyba nie mówiła o kapitanie Leslie?

— Ja? — rzekła zdumiona. — Nie. Z jakiej racji? Czyby się to na coś przydało?

— Panno Stedman — (błogosławiła go w duszy że nazwał ją nazwiskiem panieńskiem) — ja na miejscu pani nie mówiłbym z nikim o kapitanie Leslie — rzekł, zniżywszy głos do poufałego szeptu — Chyba by go pani spytała... nie, sądzę; że lepiej go nie pytać wogóle. Bardzo mi przykro, że dotykam sprawy osobistej ,ale wiem, że pani zależy na kapitanie Leslie'm, wobec czego uważam, że najkorzystniej będzie dla wszystkich... Pani rozumie?

Przytaknęła ruchem głowy.

— Więc zgoda — rzekł Joshua triumfująco — A zatem. tajemnica i milczenie!

XVIII.

Wyszedł z domu, zanim Tillman powrócił, a Beryl z wielkiem zainteresowaniem zaczęła się przyglądać urzędnikowi Franka Suttona. Był widocznie bardzo zdolny, a szanse ;jakie Frank Sutton dawał swym urzędnikom, zdawały się w tym wypadku całkiem zbyteczne. W wyglądzie jego było coś ze zwinność tygrysa a w smagłej energicznej twarzy płonęły oczy o wyrazie badawczym, które jej zdaniem, charakteryzowały ludzi o siłach niespożytych. Miała dość czasu do czynienia swych spostrzeżeń, gdyż Frank nie wrócił jeszcze z miasta, a Lew poruczył zda się, Tillmanowi nadzór nad domem.

Milly Trent, która przywiozła tekę pełną bankrotów, rozlok wała się w salonie, biorąc go niejako w wyłącznie posiadanie. Beryl jej nie lubiła i z pewnem zainteresowaniem śledziła wzajemną antypatję sekretarki Franka i Tillmana Ilekroć się spotkali nie obeszło się bez jakiejś złośliwości! jakkolwiek stroną zaczepiającą była stale Miss Trent.

Tillman zajął stanowisko w hall'u, co zdawało się ją drażnić.

— Możeby pan znalazł dla siebie inne jakieś miejsce? — spytała.

— Chętnie usiadłbym w salonie, gdyby pani tam nie było — brzmiała szybka odpowiedź, wywołując uśmiech na usta Beryli:

W chwilę później ,przechodząc przez hall, słyszała, jak Tillman powiedział.

— Jeszcze nie wzywają.

— Co znaczy. ,;jeszcze nie wzywają?" — spytała Milly.

— Wszak pani oczekuje wezwania telefonicznego, więc mówię że jeszcze go nie było rzekł chłodno

— Zajmuj się pan własnemi sprawami!

Beryl słyszała wszystko przez otwarte drzwi pokoju bibljotecznego i była niezmiernie rada, że może się oderwać od własnych myśli, które pragnęła odsunąć jak najdalej.

W najdalszym kącie hall'u był aparat telefoniczny; a Tillman miał widać rację ;twierdząc, że sekretarka oczekuje wiadomości; gdyż z chwilą, gdy dzwonek się odezwał a on wstał, by podejść do aparatu , wybiegła z salonu i pierwsza pochwyciła słuchawkę.

Frank Sutton zawiadamiał, że jest już w drodze do Wimbledon.

— O radości! — wyzywająco mruknął Tillman gdy przechodziła obok niego a ona odwróciła się raptownie.

— Policzymy się! — rzekła tonem pogróżki — I dosięgnę pana.

— Mnie nikt nie dosięgnie — odparł Tillman — Jestem nagrodą nieosiągalną!

— Stracisz pan dobre miejsce! — ofuknęła, a Beryl usłyszała jego szyderski śmiech.

— Wcale nie takie dobre, jak się pani wydaje — rzekł: — Zmęczyłem się już dodawaniem tych długich kolumn cyfr nie posiadając. żadnego znaczenia, bo dotyczących eksportu nieistniejącego.

Beryl zmarszczyła brwi i czekała ostrej odpowiedzi, ale jedyną odpowiedzią było gwałtowne zatrzaśnięcie drzwi salonu.

Wszelako po trzech czy czterech minutach znów dał się słyszeć głos Milly, znacznie jednak łagodniejszy.

— Co pan rozumie pod „eksportem nieistniejącym"? — spytała.

— Wszelki eksport jest nieistniejący o ile się go nie widzi na własne oczy — spokojnie rzekł Tillman — Cyfry są dla mnie niczem, nic mi nie mówią ja nie mam fantazji ,a jako materjalista, muszę widzieć paki i skrzynie ,naocznie się przekonać o ich istnieniu, gdyż inaczej nie mogę w nie wierzyć, jak to już powiedziałem.

— Jesteś pan głupcem! — brzmiała odpowiedź.

Ciąg dalszy nastąpi

Pod knutem Maluty Skuratowa

Jeśli kto mówi o bezpieczeństwie osobistem w stolicy czerwonych carów, musi z konieczności przedewszystkiem mówić o osławionem GPU. Instytucja ta to najpoprawniejsza edycja dawnej czerezwyczajki; oczywiście zorganizowana na szerszej podstawie i w daleko znaczniejszej skali. Aczkolwiek metody postępowania tej instytucji nawskroś zbójeckiej złagodniały może nieco; publiczną wszakże jest tajemnicą; iż pałac na Łubiance i jego podziemia ciągle zraszane są łzami i krwią katowanych przeciwników obecnego ustroju w tym kraju: Niema tu podobno mowy o jakiemś fizycznem znęcaniu się nad katowaną ofiarą, biciu, łamaniu kości, ździeraniu skóry, przypalaniu rozpalonem żelazem itp. Ach; nie! Metody zato znacznie są udoskonalone. Stosowana jest poprostu gra na nerwach, męczonego człowieka; zabójcze śledztwo, wieczne pułapki na nieostrożnych; wszystko zaś połączone — oczywiście — z kuracją odtłuszczającą. Kto raz wpadnie w szpony GPU o tym chyba tylko mury Butyrek albo Łubianki powiedzieć coś pewnego mogą.

Funkcjonarzjusz GPU, bez wyjątku każdy, przypomina coś z dawnych opryczników Iwana Groźnego. Widmo Maluty Skuratowa obudziło się z grobu, ożyło i w całej ohydzie stanęło przed oczyma przerażonej ludności we własnej postaci. Ci co spełniają najniższe funkcje w służbie opryczyny, mają większy posłuch i wzbudzają groźniejszy lęk; aniżeli wszystkie inne w tem mieście z nieprawdziwego zdarzenia: Oto charakterystyczny obrazek, którego byłem świadkiem w hotelu; w czasie pobytu pewnej artystycznej wycieczki warszawskiej:

Wraz z innymi współtowarzyszami wycieczki wchodzi do hallu hotelowego panna X w nieco zoprószonych śniegiem botach. Wycieczce towarzyszy wśród innych oprowadzających ją komunistów, tak że niejaki Leontjew ;człowiek młody; uchodzący powszechnie za ideowego komunistę. Loentjew cieszy się opinją wpływowego komunisty, zaprzyjaźniony jest z co znaczniejszemi figurami z Kremla. — Osobistość zatem mogąca uchodzić naprawdę za grubą rybę sowiecką W tem nagle maleńka konsternacja oto indywiduum wyglądające na pospolitego opryszka; ćmiące niedbale papierosa; z nasuniętą na zbójeckie czoło i oczy czapką sportową, o brudnej twarzy i takich samych brudnych łapskach odzywa się grubjańsko do panny X potrącając ją przytem silnie łokciem. Gruba ryba Leontjew w pierwszej chwili skonsternowany; chciał jak najlepiej; czynił jak umiał, reklamę rajowi sowieckiemu; a tu masz... taki kawał nieprzyjemny.. Leontjew zwraca się do opryszka z GPU z uwagą, w dosyć powściągliwy utrzymaną formie. I cóż? Opryszek tylko spojrzał na ideowego komunistę, — nic więcej. Ale co to było za spojrzenie trzeba je było widzieć na własne oczy. — W spojrzeniu tem zawarta była groźba; zapowiedź Łubianki, Butyrek wszystko, co kto chce. — Dygnitarz Leontjew, ideowy komunista zrozumiał. Opuścił oczy pokornie, stracił jakgdyby mowę na chwilę widocznie zmarkotniał. Obecni nie zauważyli wszystkiego, ja jednak w porę podchwyciłem scenę i zrozumiałem nagą jej wymowę. Oto czem jest pierwszy lepszy opryczник z GPU, wobec znacznego chociażby komunisty. Oto czem jest władza współczesnej opryczyny moskiewskiej: — Jaki jest teren działania tej przedziwnej instytucji w Moskwie? Jakie są rodzaje przestępstw za które bezbronny obywatel sowieckiego raju dostaje się pod opiekę opryszyny?

Projektowane wycieczki amerykańskie w rb.

Dowodem stale wzrastającego zainteresowania Polonji amerykańskiej krajem macierzystym są licznie przybywające; zwłaszcza w okresie letnim wycieczki ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Półn do Polski które osiągnęły swój kulminacyjny punkt podczas pamiętnej Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu.

W roku bież pomimo niesłychanie ostrego kryzysu gospodarczego, jaki przeżywają Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, zapowiedziany jest cały szereg takich wycieczek. I tak w marcu przybywa wycieczka Związku Legjonistów Polskich w kwietniu Unja św Józefa z Pittsburgha; w maju Polska Organizacja w Cleveland i Unja Banku Państwowego w Chicago, w czerwcu wycieczka Sokołów polskich i Unji Banku Państwowego w Detrois Największy zjazd turystów polskich ze Stanów Zjednoczonych zapowiada się w lipcu, gdyż w tym czasie przybędą do Polski następujące organizacje

Polska Organizacja w Cleveland, Zjednoczenie Polsko — Narodowe w Brooklyn, Stowarzyszenie Synów Polski, Zjednoczone Komitety im Marszałka Piłsudskiego Zjednoczenie Polsko — Narodowe w Chicago. — Należy pamiętać o tem że wycieczki powyższe łączą się do pewnego stopnia ze wzrastającym ruchem reemigracyjnym Polonji Amerykańskiej, która przerażona postępami kryzysu gospodarczego w Stanach Zjednoczonych rozporządzając pewnemi zasobami gotówki; pragnie ją korzystnie ulokować w kraju. Na czynnikach rządowych i organizacjach społecznych ciąży obecnie doniosły obowiązek racjonalnego zaopiekowania się tym ruchem, aby przywiezione do Polski kapitały nie ulegały zmarnowaniu, jak to miało miejsce w latach 1918 — 22. Kapitały te przy produktywnem ich użyciu mogłyby się przyczynić do ożywienia ruchu gospodarczego w Polsce. Pozytywne załatwienie tej sprawy leży w naszym dobrze zrozumianym interesie własnym.

ROZMAITOŚCI

Młodzież z wielkiego domu obłąkanych

Jest coś odpychającego w innych szeregach młodzieży, wychowywanej przez Sowiety. Są to t zw pionierzy, rodzaj niby harcerzy z nieprawdziwego zdarzenia, czy czegoś w tym rodzaju. Wskutek rozbicia rodziny, poderwania wszelkiego autorytetu rodzicielskiego i wogóle starszych, latorośle te wyrastają; cieszą się szczególniejszemi względami — Co z tego wyrośnie — jasne jest dla każdego kto temu przyjrzał się zbliska.

Oto jedna z wielu uroczystości bolszewickich, w których tak bardzo się lubują dzisiejsi władcy Moskwy. Szare bezbarwne tłumy zalegają kiepskie chodniki i wyboistą jezdnię. Powietrze ciężkie od spoconych, brudnych, nie znających mydła i wody ciał, przesycone pozbawiającym przytomności cudzoziemca fetorem idącym z jadłodajni sowieckich Święto robotnicze niby, więc urządzone są te jadłodajnie i na ulicach, a zapachy dobywające się stamtąd świadczą wymownie o niewybrednem podniebieniu sowieckiego proletarjusza: Długie szeregi ciągną na Plac Czerwony, by u podnóża pomnika twórcy dzisiejszego domu obłąkanych obejmującego dawniejsze państwo carów; poprzysiąc raz jeszcze nienawiść i zemstę kapitałowi i burżuazji całego świata. Środkiem maszerują kolumny chłopców i dziewcząt, większość uzbrojona w karabiny. Są to właśnie ci t zw pionierzy; chluba czerwonej Rosji: urabiani na przyszłych bojowników komunizmu

Najnieszczęśliwsze dziecko świata

Sprawiedliwość każe przyznać, że obecność tego właśnie cienia być może uchroniła mnie nieraz od nieprzyjemnych spotkań z bandami t zw bezprizornych; w najbezczelniejszy sposób atakujących przechodniów. Jest to jedna z najstraszniejszych plag sowieckich, rezultat rozbicia rodziny; głodu rewolucji, uczynienia zresztą pospolitego domu warjatów z ogromnego kraju w którym ludzie potracili rozumy i sumienia. Na te bandy opuszczonych dzieci, najstraszliwszą bestję ludzką o jakiej nigdzie w świecie nawet w najniżej pod względem kulturalnym stojących krajach niema się najmniejszego pojęcia; niema lekarstwa i sposobu zaradzenia złu: Bezprizornyje pod jesień; kiedy pierwszy mróz ści na ziemię, tysiącami wędrują na południe. Jadą pociągami; ciągną na piechotę ,rabując po drodze i siejąc dokoła strach i zniszczenie. W pociągach służba kolejowa i milicja sowiecka boi się im przeciwstawić. Nieliczne przytem domy poprawy traktowane są przez tych nieletnich parjasów jedynie jako chwilowy przytułek, w najdrobniejszej zaś mierze nie wpływają na poprawę zła.

Nie popełnię z pewnością przesady, jeśli powiem; że owych bezprizornych dzieci bandytów, pozbawionych rodzinnego ciepła ,opieki a przedewszystkiem uczuć ludzkich, żyjących gorzej niźli zwierzęta a z pewnością gorszych stokroć od najgorszych zwierząt ;dzisiejsza Rosja pod panowaniem komunistycznych warjatów, liczy conaimniej półtora miljona — Straszna liczba. Toć to potworna armja najstraszliwszej zbrodni, na którą niema i nie może być ratunku.

Jedwabne pończochy i więzienie na Sołówkach

Przykłady bierzemy pierwsze lepsze z brzegu. Niema bowiem w tym kraju jakiegoś ustawodawstwa, kodeksów cywilnych czy karnych. Prawo jest na to, ażeby się do niego nie stosować. Przepisy są tylko dla wybranych. Ponad przepisami zaś istnieje ich interpretacja i przemożna wola GPU — Handel prywatny artykułami pochodzenia zagranicznego jest wzbroniony i bezwzględnie karany i

Tak tedy para jedwabnych pończoch, z których nie można się wylegitymować, jest już biletem bezpłatnym na Wyspy Sołowieckie: Rajskie rozkosze pobytu na tych wyspach znane są już dzisiaj całemu światu uwieńczone też zostały w specjalnym filmie sowieckim; który miałem sposobność oglądać. Mimo jednak zachęcającej reklamy ukazywanych w owym filmie rozkoszy nie radziłbym nikomu korzystać z pobytu na Sołówkach.

W cieniu tej samej zbrodni.

Jakaż różnica między temi jako tako odzianemi maszerującemi sprawnie; a tamtemi opuszczonemi i przeklętemi przez ludność parjasami? Żadnej. Bo jak tu, tak i tam dusza ludzka została zabita w dziecku. Chyba jest jedna a mianowicie, że bezprizornyje mordują i rabują na poczekaniu swoich współrodaków, pionierzy zaś przygotowywani są do mordowania i rabunku w krajach burżuazyjnych na które czerwona żagiew rewolucji październikowej ma być rzucona w odpowiednim momencie iżby zniszczyć wszystko, co jest a stworzyć taki sam właśnie raj sowiecki jaki jest udziałem najnieszczęśliwego ze wszystkich narodów świata, któremu olbrzymi i potężny kraj przeobrażono w jeden wielki dom obłąkanych.

„Polska" Spectator:

Pieśń Bałtyku

Któż morski mój przekroczy próg? —
— Morza, co tworzy lub niszczy lądy
Dumnie dzierżąc morskie swe rządy —
Nikt bez mej woli, — sam tylko Bóg! —

Z szumem przelewam rybne swe wody
Granicy broniąc gromami burz!
Bez mej woli nikt — bo któż? —
Zniweczyć zdolen przybrzeżne grody.

Swe bursztynowe wybrzeża
Ojczyźnie składam w daninie,
Jej pełnię służby rycerza
O mnie wsparta, nigdy nie zginie.

Klemens Lange.

Z Pomorza

Uruchomienie targu na bydło

Tuchola — Po zupełnem wygaśnięciu pryszczycy w powiecie tucholskim oraz okolicy zniesiony został zakaz spędzania bydła na jarmarki jak również handel nierogacizną na targach tygodniowych Zatem na odbyć się mający we wtorek jarmark dozwolony jest spęd bydła pozatem odbędzie się jarmark kramny oraz targ na konie — Ludność powiatu powitała zarządzenie znoszące zakaz jarmarków bydła oraz targów nierogacizny, z wielkiem uznaniem.

Patrjotyczna uchwała kupców

Kościerzyna — Na ostatniem zebraniu Towarzystwa Kupców Samodzielnych powzięto uchwałę że kupcy kościerscy nie będą korespondować z firmami gdańskiemi po niemiecku a jedynie w języku polskim i nie będą przyjmować listów nadawanych w gdańskich urzędach pocztowych, a tylko te listy które będą nadane w polskim urzędzie pocztowym Pochwała i uznanie należy się naszym kupcom za powzięcie tak ważnej uchwały

Kradzieże leśne.

Gdynia — Coraz więcej mnożą się kradzieże drzewa w lasach sąsiednich. Izba karna przy Sądzie Grodzkim w Gdyni skazała 33-letniego ślusarza Józefa Musioła z Gdyni za kradzież leśną na 220 zł grzywny albo 14 dni aresztu

Nielegalny wyjazd

Jan Mikszta z Gdyni pragnął przejść nielegalnie granicę, lecz przychwycono go i wczoraj sąd grodzki za nielegalne przekroczenie granicy skazał go na 3 dni aresztu

Dwaj bracia w sądzie.

Onegdaj stawali dwaj bracia Jan i Stanisław Maliszewscy za różne kradzieże których wyrokiem Izby karnej skazano każdego na 1 miesiąc więzienia

Za fałszowanie biletów

Za fałszowanie biletów tut Izba karna w Gdyni skazała p Zielińskiego na 300 zł grzywny

Pożar w zagrodzie

Dólsk, pow świecki — Zagrodnika Kwiatkowskiego spotkało przed kilku dniami wielkie nieszczęście, z nieznanej przyczyny wybuchł pożar który zniszczył stodołę oraz przyległą szopę. Straty są bardzo poważne, tem więcej że budynki były nisko ubezpieczone

Pewno znów ofiara zawiedzionej miłości.

Toruń — Jak wykazało śledztwo w sprawie zagadkowego wypadku na moście toruńskim, nie zachodzi tu wypadek zabójstwa gdyż według opowiadania naocznych świadków w nocy z dnia 21 na 22 około godz 23 jakaś nieznana kobieta wskoczyła na poręcz mostu i widocznie w celu samobójczym rzuciła się w nurty Wisły. Nie udało się do tej pory odnaleźć zwłok denatki ani też ustalić jej nazwiska.

Wesoły kącik

W małżeńskim raju.

Żona: — Już wiem, co mi pozostaje do zrobienia!

Mąż z przekąsem: — Oczywiście, wracasz do mamy...

— Wręcz przeciwnie. Zapraszam mamę do nas na dłuższy pobyt

Akuratny.

— No i cóż będzie z temi 50 złotemi które dostałeś odemnie? Przecież ja ci je pożyczyłem tylko na dwa tygodnie.

— To ty myślisz, że ja je dłużej miałem? Akurat dziś skończyły się dwa tygodnie jak wydałem ostatni złoty.

Rozczarowany.

Doktór opukuje leżącego w łóżku chłopa i odzywa się do swojego asystenta.

— Stan jest bardzo poważny, słyszę wyraźnie przedśmiertne rzężenie w płucach.

— Z przeproszeniem pana doktora — przerywa mu żona chorego — to tak mruczy mały piesek, ktory siedzi u mojego pod poduszką.

Pasztet z Jaskółek.

— Czy ten pasztet jest naprawdę z samych jaskółek?

— Nie, mój drogi! Jest w nim też trochę koniny

— Koniny?

— Tak, pół na pół jeden koń, jedna jaskółka

Drukiem drukarni „Dziennika Pomorskiego" w Chojnicach
Redaktor odpowiedzialny: Bonifacy Chmielewski, Chojnice
Władysław, Juliusz Schreiber; Chojnice

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 27. lutego 1931 r.

Z posiedzenia Sejmiku Powiatowego.

W środę odbyło się w Starostwie posiedzenie Sejmiku Powiatowego przy udziale 45 członków — Przewodniczył p starosta dr Zaleski. Głównym punktem obrad było uchwalenie budżetu Powiatowego Związku Komunalnego powiatu chojnickiego na okres gospodarczy 1931-32.

Po przyjęciu działów budżeowych 1, 2, 3, 4 i 5 nastąpiła obszerna dyskusja nad działem ;,Oświaty Na wniosek ks proboszcza Grüninga z Brus skreślono przewidzianą kwotę na referat oświaty pozaszkolnej z pozostawieniem stypendjów akademickich. — Skreślono również na wniosek ks proboszcza Grüninga z Brus cały dział ;,Kultura i Sztuka“ w kwocie 1500 zł. Nie skreślono pozycji 10000 zł na popieranie wychowania fizycznego. W dziale ,,Opieka Społeczna“ podwyższono fundusz na ochronę macierzyństwa, opiekę nad niemowlętami ,dziećmi i młodzieżą do 10000 złotych, zaś fundusz na doraźne zapomogi dla biednych do 2000 zł ;a więc o 100 procent

Bardzo ożywiona dyskusja toczyła się nad działem popierania rolnictwa. Po bardzo obszernej i gorącej dyskusji uchwalono skreślić pozycję 8375 zł na utrzymanie instruktorjatu rolniczego w powiecie. — Skreślono również pozycje. uzupełniające badanie mięsa — 1000 zł, zapomoga dla szkoły podkowniczej w Starogardzie — 100 zł; na zakup surowizny i środków aptecznych 300 zł; zalesienie nieużytków — 3700 zł; na premje na pokazach hodowlanych — 1000 zł, i inne mniej ważniejsze a ściśle związane z instruktoratem rolnym.

Dalsze działy zostały przyjęte wedle wniosku Wydziału Powiatowego.

Budżet powiatu przedstawia się w posz zególnych działach następująco. w rozchodach. administracja ogólna — 115.844,77 zł, majątek komunalny — 5400 zł; spłata długów — 32.078,06 zł, drogi i place publiczne 544.392,93 zł, zdrowie publiczne — 39.855 zł; Opieka społeczna — 35000 zł, popieranie rolnictwa 20846,40 zł; popieranie przemysłu i handlu — 1000 zł; bezpieczeństwo publiczne — 1400 zł świadczenia na rzecz innych Związków Komunalnych 179309,45 zł i różne 22377,39 zł — razem — 1015960 zł. W dochodach: majątek komunalny — 16226,63 zł. Przedsiębiorstwa komunalne — 20000 zł, Subwencje i dotacje — 98468,80 zł, zwroty — 247479;17 zł, opłaty administracyjne — 400 zł, dopłaty — 3000 zł, udział w podatkach państwowych 25000 zł, dodatki do podatków państwowych — 137768,86 zł, podatki samoistne — 474169,96 zł; różne — 421,58 złotych.

Budżet na rok 1931-32 zamyka się sumą 1 miljona 15 tysięcy 960 złotych.

Następnie uchwalono jednogłośnie wprowadzenie na rok 1931-32 samoistnego podatku od budynków mieszkalnych na obszarze gmin wiejskich na cele utrzymania szkolnictwa powszechnego; wprowadzenie na rzecz Chojnickiego Pow Zw Kom na r k 1931-32 specjalnych opłat drogowych, statut w sprawie pobierania opłat za nadmierne zużycie dróg powiatowych ,statut Powiatowego Ośrodka Zdrowia w Lipienicach, regulamin o oddawaniu robót i dostaw Chojnickiego Pow Zw Kom, przyznawać w drodze łaski b drożnikom powiatowym i wdowom po nich stałej zapomogi powiatowej; podwyższyć dodatek komunalny do państwowego podatku gruntowego i upoważnić Powiatową Komunalną Kasę Oszczędności w Chojnicach do zaciągnięcia w Banku Gospodarstwa Krajowego dalszego kredytu dla rzemiosła i drobnego przemysłu — Posiedzenie zakończono o godzinie 15,30.

Pożar.

Kłodawa. — Kiedy dnia 25 bm rolnik i oberżysta Hieronim Narloch wraz z żoną udali się na targ do Chojnic, wybuchł w stodole ich posiadłości pożar. Kiedy syn p N spostrzegł pożar, stodoła stała już w płomieniach. Stodoła spłonęła doszczętnie: Oprócz niej jeszcze obok stojący chlew z którego na szczęście zdołano uratować żywy inwentarz: Znajdujące się w stodole i szopie maszyny rolnicze oraz cały zapas paszy spłonął całkowicie. Na miejsce przybyły cztery straże pożarne; dzięki którym zdołano ocalić obok stojący chlew masywny. Mimo akcji ratowniczej pożar przeniósł się na dom mieszkalny gdzie zaczęły się palić wiązania Jak to zwykle bywa przy pożarze z domu mieszkalnego, mniej się spaliło niż zostało skradzione. Byli bowiem tacy; którzy zamiast wykonać swój obowiązek obywatelski wobec bliźniego i ratować cudze mienie, wykradali co się dało a szczególnie chłodzono gorączkę powstałą przy pożarze zapomocą kradzionej Czystej; monopolówki, przyczem szczególną gorliwością odznaczały się niektóre kobiety. Poszkodowany Narloch jest na szczęście ubezpieczony na nieruchomości i ruchomości w ogólnej sumie około 40000 zł Szkoda wynosi ponad 20000 złotych.

Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy dnia 26 bm. w godz przedpołudn ponownie wybuchł pożar u p Narlocha. Na miejsce pożaru celem przeprowadzenia dochodzeń udał się komendant posterunku P P z drugim podwładnym sobie posterunkowym

Komunikat.

Podaje się do wiadomości ogółowi rolników z okolicy Czerska, iż z powodu braku funduszów filja pow Instruktoratu i Sekretarjatu Rolnego P T R w Czersku z dniem 1 marca br zostaje zwinięta i całkowicie zlikwidowana. Zainteresowanych prosimy się zwracać o porady fachowe i prawne do biura w Chojnicach w d targowe przy ul Człuchowskiej 51

Instruktorjat i Sekretarjat Powiatowy Pomorskiego TowarzystwaRolniczego w Chojnicach

Skrócenie urlopów pocztowcom.

Z dniem 31 marca wejdzie w życie nowe rozporządzenie ministerstwa poczt i telegrafów w sprawie urlopów niższych funkcjonarjuszów pocztowych — Okres urlopowy, który w zależności od lat służby wynosił od 3 do 5-ciu tygodni ,skrócony został o tydzień; tak że najdłuższy urlop wynosić będzie 4 tyg

Z rozpaczy.

Jednemu z funkcjonarjuszów państwowych doręczono dnia 26 bm dekret zwalniający go z posady Nieszczęśliwy powziąwszy dekret do wiadomości w rozpaczy wyraził chęć popełnienia samobójstwa. — Policja dowiedziawszy się o tem przybyła na miejsce dość wcześnie i zdołała odebrać narzędzie śmierci którem desperat chciał się pozbawić życia.

Kino Nowości

wyświetla dziś w piątek i jutro w sobotę o godz 8,15 i w niedzielę dnia 1 marca o godzinie 6 i 8,15 Arcydzieło realizacji genjalnego Cecila B de Mille'a pod tytułem Bezbożne Dziewczę — Motto. Kocham Cię Cieszmy się dniem dzisiejszym, gdyż nikt nie wie co go jutro czeka. — Potężny film, który opisuje zdarzenia prawdziwe — Rzucając snop światła na ponure metody pseudo wychowawców. — Film ten ma na celu zwrócenie uwagi wszystkich na tragedje młodzieży ,która często przez lekkomyślność popada w kolizję z prawem — W rólach głównych. — Mary Prevost — Noah Beery — George Durnea.

Powiat

Zebranie osadników.

Objezierze, powiat chojnicki. — Onegdaj odbyło się tu zebranie osadników na które stawili się wszyscy osadnicy z Objezierza bez wyjątku: Na zebranie przybył p Scibor Marchocki z Chojnic który przedstawił osadnikom możność użytkowania pewnych ulg z Min Ref Roln co do spłat za osady — Referent wygotował memorjał w tej kwestji; który osadnicy bez wyjątku podpisali. Następnie przeprowadzono pogadankę na temat wiosennych czynności w gospodarstwie rolnem, w której żywy udział brali zebrani, jak również i obecny na zebraniu prezes Kółka Roln p Zaleski:

Zebranie rolnicze.

Leśno, powiat chojnicki. — W ubiegły poniedziałek odbyło się nadzwyczajne zebranie Kółka Rolniczego przy udziale przeszło 100 osób. Na zebranie przybyło kilku prelegentów P Komisarz Ochrony Lasów z Chojnic wygłosił referat wktórym omówił najważniejsze czynności w lesie w czasie wiosennym. Następnie ref oświatowy Wydz Pow wygłosił odczyt na temat walki chemicznej popar'y przeźroczami. Ostatni zabrał głos pow instr rolny PTR, który omówił szereg aktualnych spraw związanych z wiosenną uprawą roli. Omówiono również bolączki trapiące rolników a mianowicie sprawy podatkowe; cen na produkta rolne itp. Zebranie było bardzo ożywione, lecz rzeczowe i przeciągnęło się do godziny 22-ej.

Wykłady z przeźroczami.

Brusy, powiat chojnicki. — Onegdaj odbyły się w Brusach wykłady poparte przeźroczami. Referaty wygłosili pp komisarz ochrony lasów inż Pęski o zalesieniu nieużytków i zwalczaniu szkodników leśnych; instruktor rolny Scibor Marchocki o hodowli drobnego inwentarza i ref oświatowy Wydz Pow Karpus o historji gazów trujących.

W Ogorzelinach dnia 31 stycznia br

odbyła się zabawa taneczna przy dźwiękach orkiestry I Baonu Strzelców z Chojnic na sali p Totenkopfa w zamkniętym kółku z kawką; staraniem miejscowych urzędników; tak zwana Zabawa Urzędnicza — Komitet składający się z samych urzędników — Polaków pozwolił sobie zaprosić większą ilość Niemców niż Polaków, na szczęście Niemców przybyło aż dwóch i to w nietrzeźwym stanie — byli to synowie znanego hakatysty miejscowego — Pierwszy z nich popisał się znakomicie — zgromadził przed bufet kilkunastu urzędników i wydawał kolejki dla tych panów a ci w zamian za to śpiewali mu ,,Sto lat..: sto lat, niechaj żyje żyje nam jeszcze dłużej:::. itd i te owacje powtarzały się z górą godzinę. Drugi hakatysta popisał się jeszcze lepiej, bo gdy pewien podoficer z muzyki poprosił go o popierosa ten wówczas trzymał rękawiczki w ręce ,rzucił takowe na sale i wyraził się: ;;podnieś a dostaniesz papierosa — pan kapral (podniósł i zarobił całą paczkę pomorskich i to miało miejsce w obecności członków komitetu. — Pożałowania godne położenie — Polaków wobec Niemców.

O Polacy kiedy nauczycie się sami siebie szanować!

Walka o rzekomą córkę cara Mikołaja II

W Nowym Jorku utworzył się nowy komitet rosyjski który wszczął kampanję o uznanie Anastazji Czajkowskiej, za córkę tragicznie zmarłego cara Mikołaja II. Anastazja Czajkowska twierdzi, że szczęśliwym zbiegiem okoliczności udało się jej uniknąć śmierci w ów straszliwy dzień, w którym wymordowano całą rodzinę cesarską. Nowo utworzony komitet zbiera obecnie dowody, które mają stwierdzić czy rzeczywiście Anastazja, jest córką cara. Jak wiadomo większość członków carskiego rodu żyjących w Europie oświadczyła, że Anastazja Czajkowska jest samozwańczą chorą umysłowo która niema nic wspólnego z tragicznie zmarłą rodziną cara Mikołaja II.

Nowe przepisy meldunkowe.

Wobec trudności; jakie napotyka stosowanie w praktyce nowych przepisów meldunkowych; termin wprowadzenia ych przepisów został przesunięty z 1 lipca 1931 roku na 1 stycznia 1932 roku — Do tego czasu muszą być sporządzone wszelkie raporty księgi i kartoteki.

Wyrok w procesie częstochowskim.

Warszawa. — Sąd Okręgowy w Częstochowie ogłosił wyrok, mocą którego Kaczyk i Czepliński, oskarżeni o udział w zbrodni w częstochowskiej kasie chorych, za pomoc w zabójstwie Furmańczyka i Rojewskiego skazani zostali na 10 lat każdy a za pomoc w zabójstwie Moldy na 4 lata więzienia — Łącznie sąd wymierzył im karę 12 lat ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw obywatelskich.

ROZMAITOŚCI

Sprzedaż dzieci w Palestynie.

Opinja publiczna Ziemi Św została poruszona w tych dniach wiadomością, że w Palestynie istnieje dotychczas pewnego rodzaju niewolnictwo. Według informacyj, dostarczonych przez miejscową prasę są jeszcze rodzice, którzy sprzedają swoje dzieci w charakterze służących na długi szereg lat. — M in zacytowano przykład, że młoda dziewczyna została sprzedana do służby na 25 lat za 25 funtów szterlingów. — Wysoki komisarjat angielski zarządził śledztwo w tej sprawie, które jak się zdaje, stwierdziło, że istotnie takie potworne wypadki miały miejsce. Społeczeństwo palestyńskie oczekuje surowych represyj ze strony władz przeciwko tym objawom barbarzyństwa.

Walka o rzekomą córkę Cara Mikołaja II.

W Nowym Jrku utworzył się nowy komitet rosyjski, który wszczął kampanję o uznanie Anastazji Czajkowskiej, za córkę tragicznie zmarłego cara Mikołaja II. Anastazja Czajkowska twierdzi; że szczęśliwym zbiegiem okoliczności udało się jej uniknąć śmierci w ów straszliwy dzień, w którym wymordowano całą rodzinę cesarską. Nowo utworzony komitet zbiera obecnie dowody, które mają stwierdzić, czy rzeczywiście Anastazja, jest córką cara. Jak wiadomo, większość członków carskiego rodu żyjących w Europie oświadczyła że Anastazja Czajkowska jest samozwańczynią, chorą umysłowo która niema nic wspólnego z tragicznie zmarłą rodziną cara Mikołaja II:

Wesoły kącik

W miesiąc po ślubie.

— A ty, Władziu sprzedałbyś mnie?
— Nigdy w życiu.
— Nawet za tysiące?
— Wcale nie.
— No, a za sto tysięcy?
— E, nie mówmy o tem! —
— Za miljon?
— Cooo? — a gdzież jest taki głupiec, który tyle daje!?

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Dziennik Pomorski“

RUCH w TOWARZYSTWACH

SMP Męskie — Zebranie sekcjiorkiestry odbędzie się w sobotę dnia 28 lutego o godzinie 8 wiecz w Szkole Powszechnej. Prezes

Zebranie zarządu dziś w piątek o godzinie 8 wieczorem w mieszkaniu ks Patrona Uprasza się o punktualne przybycie Prezes

Klub Tennisowy w Chojnicach: — W piątek dn 27 bm o godzinie 8 wiecz zebranie w hotelu Prieb. Członkowie chcący swe rakiety dać do naprawy zgłoszą się u p Żuławskiego Zraząd

Baczność Sokół Żeński! W sobotę dnia 28 bm o godzinie 8 wiecz odbędzie się zebranie miesięczne w lokalu p Węsierskiego: Przybycie wszystkich druchen konieczne Czołem! Zarząd

Wiec bezrobotnych odbędzie się w sobotę o godz 5 popołudniu na sali p Januszewskiego. — Bezrobotni zapraszają na powyższy pp radnych z frakcji robotniczych i przedstawicieli Magistratu:

Zebranie Kółka Rolniczego odbędzie się w niedzielę dnia 1 marca br o godzinie 12 w lokalu pana Jażdżewskiego, Plac Jerzego 5, (Restauracja pod Złotym Lwem). Zarząd

Jakie zespoły energji posiadamy w Polsce?

Polski Komitet Energiczny opracował dane, dotyczące zasobów energji w Polsce oraz stanu ich wyzyskania. Dane te obejmują pokłady węgla kamiennego i brunatnego ropy i gazu ziemnego, torfu zapasy drzewa siły wodne i gospodarkę elektryczną

Węgiel poczęto wydobywać w Polsce w końcu 17 wieku. Pierwszą kopalnię założył hr Moszczyński w Jaworznie w roku 1792 i tę chwilę należy uważać za datę narodzin polskiego ówczesnego Królestwa Kongresowego w Kielcach, a na jej czele stanął Stanisław Staszic.

Polskie zagłębie węglowe składa się z 4 poszczególnych zagłębi. dąbrowskiego, krakowskiego śląskiego i cieszyńskiego,Wszystkie te zagłębia liczą 61 miljardów 881 milj. tonn zapasów węgla podzielonego na trzy zasadnicze grupy. a) stwierdzonego przez wiercenia górnicze i systematyczne poszukiwania b) prawdopodobnego, określonego przy pomocy obliczeń geologicznych oraz mniej dokładnych robót poszukiwawczych, wreszcie c) możliwego, lecz w warunkach obecnych jeszcze niezbadanego.

Roczne wydobycie węgla kamiennego w ostatnich latach wynosiło przeciętnie około 40 milj tonn, z tej ilości 60 proc zużywano w kraju, a 40 proc wywożonon zagranicę. Jeżeli więc zestawimy te cyfry ze stanem zapasów naszego węgla dojdziemy do ciekawych wyników przy najintensywniejszem wydobyciu węgla kamiennego starczy nam go na 1,547 lat!

Oprócz węgla kamiennego posiadamy pokłady węgla brunatnego, którego wartość opałowa jest co kowiek niższa od wartości węgla kamiennego. Złoża węgla brunatnego są rozrzucone po całej Polsce Produkcja jego osiągnęła szczególnie wysoki poziom w latach wojennych z powodu trudności w wydobywaniu węgla kamiennego. Dziś jednak stale spada i chyli się ku upadkowi z powodu konkurencji kopalń węgla kamiennego. Zmniejsza się też i ilość kopalń; gdy w roku 1921 istniało ich 18, wydobywających rocznie około 270,000 tonn dziś jest ich zaledwie 4; wydobywających około 75 tys tonn

Geolog prof Grzybowski obliczył długość przypuszczalnych stref naftowych w Polsce na 550 km, a przyjmując ich szerokość 30 m, doszedł do wniosku iż obszar naftonośnych terenów w Polsce wynosi 16,500 ha. Przypuszczając dalej, iż na każdym hektarze wywiercone będą 2 szyby z wydajnością 300 cystern przez cały czas eksploatacji doszedł prof Grzybowski do wniosku, że w Polsce jest jeszcze ukrytych w ziemi conajmniej 85 milj. tonn ropy Wzięte przez prof Grzybowskiego do obrachunku strefy nie uwzględniają wszystkich naftonośnych obszarów, pomijając najobfitszą strefę borysławską sam prof Grzybowski przypuszcza, że zapasy ropy są w Polsce daleko większe i na podstawie innych obliczeń dochodzi do 160 milj tonn. Pozatem państwo polskie jest właścicielem lasów u podnoża Karpat które zajmują obszar 298,371 ha i które zdaniem geologów są terenami naftowemi. Zauważyć należy, że dziś w eksploatacji znajduje się tylko około 8 proc znanych stref naftowych, a ogólna ilość ropy wydobytej dotychczas w Polsce od początku istnienia przemysłu naftowego wynosi około 30 miljonów tonn.

Występowanie ropy poprzedza gaz ziemny, będący idealnym materjałem opałowym dzięki wysokiej ciepłocie, czystości i równomiernej temperaturze. W celu należytego wyzyskiwania gazów ziemnych istnieje już pokaźna sieć rurociągów, rozprowadzających gaz do kopalń i fabryk, a w dwóch miastach Jaśle i Krośnie; wszystkie domy są opalane gazem 2,380,000 ha; tj 6.15 procent powierzchni całego kraju zajmują pokłady torfu, zawierające 3 miljardy tonn masy o 25 proc wilgoci. Ponieważ 1 kg torfu odpowiada 0,5 kg węgla o przeciętnej wartości opałowej 6,000 kal. kg; zatem obliczone wyżej 3 miljardy tonn masy torfowej odpowiadają pod względem opałowym 1,5 miljardom tonn polskiego węgla kamiennego.

Ogólny obszar lasów wynosi obecnie około 9 milj ha, stanowiących 23 procent całej powierzchni, 66 proc zajmuje sosna. Roczna wydajność drzewa opałowego wynosi przeszło 4 miljony tonn, które odpowiadają pod względem wartości opałowej około 2 milj tonnom węgla kamiennego.

Wartość polskich sił wodnych, obliczona na średnią wodę roczną wynosi 3.653 tys koni mechanicznych co stanowi około 10 KM na 1 km kw i około 0.13 KM na mieszkańca Obecnie w Polsce wykorzystanych jest zaledwie 85,000 KM. Plan rozbudowy naszej gospodarki wodnej przewiduje budowę przeszło 100 zakładów wodnych o łącznej mocy instalowanej około 475. KM

W dziedzinie gospodarki energją elektryczną mamy poważne braki. Produkcja istniejących obecnie zakładów elektrycznych (przeszło 600) wynosi zaledwie ¼ tej produkcji energji jaka byłaby potrzebna przy obecnym stanie gospodarczym kraju Pod względem zaś mocy elektrownie istniejące posiadają 35 proc mocy potrzebnej

Uwzględniając wszystkie wyżej podane bogactwa Polski, nasz majątek narodowy szacowany jest na około 90 miljardów franków złotych J. S.

Podziękowanie

Za oddanie ostatniej przysługi mojemu nigdy nieodżałowanemu mężowi

śp. **Janowi Joachimczykowi,**

składam niniejszem Przewielebnemu Duchowieństwu, Towarzystwu Mężczyzn Katolików, (a w szczególności za nadzwyczajne starania Wiceprezesowi p Lewandowskiemu) Chórowi Męskiemu „Lutni“ oraz wszystkim przyjaciołom i znajomym, moje najserdeczniejsze „Bóg zapłać“.

Agnieszka Joachimczykowa
z rodziną

WALNE ZGROMADZENIE

Bankverein Chojnice, Bank Spółdzielczy z ogr. odp. w Chojnicach
odbędzie się
w poniedziałek, dnia 9. marca 1931 r.
o godz. 7,30 po południu w salce hotelu Engla.

Porządek obrad

1. Sprawozdanie za rok ubiegły
2. Sprawozdanie Rady Nadzorczej
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej
4. Zatwierdzenie rachunku rocznego i bilansu
5. Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
6. Uchwalenie podziału zysku za rok 1930
7. Wolne wnioski bez uchwał.

Chojnice, dnia 26. lutego 1931 r.
Rada Nadzorcza
D. Wyrsch, prezes.

Kino Nowości

W piątek 27. II. o godz. 8.15 w sobotę 28. II. o godz. 8.15 i w niedzielę 1. III. o godz. 6 i 8.15

Najgenjalniejsze arcydzieło wszystkich czasów

BEZBOŻNE DZIEWCZĘ

w realizacji genjalnego Cecila B. de Mille'a
(słynnego odtwórcy filmów Ben - Hur i Król - Królów)

Wzruszająca tragedja dziewcząt pozbawionych opieki rodziców. Film niniejszy, rzucając snop światła na ponure metody pseudo - wychowawców, ma na celu obudzenie sumienia społeczeństwa i zwrócenie uwagi na tragiczną dolę młodzieży. Potężny film, który opisuje zdarzenia prawdziwe

W rolach głównych:

Georg Durnea,
Mary Prevost,
Noah Beery.

Motto: Kocham Cię! Cieszmy się dniem dzisiejszym, gdyż nikt nie wie co go jutro czeka

Pomimo olbrzymich kosztów wynajmu filmu ceny zwykłe!

Sala dobrze ogrzana! Sala dobrze ogrzana!

W niedzielę o godz. 3.30 po poł. przedstaw. dla dzieci i młodzieży
III i IV. serja filmu **Magiczny Kryształ.**

Od wtorku: wielki obraz **Cztery Pióra**

W krótce: Kobieta na Księżycu.

Przetarg przymusowy

W sobotę dnia 28. II. o godz. 10-tej sprzedam w Chojnicach na sali p. Jażdżewskiego przy Pl. św. Jerzego najwięcej dającemu za gotówkę:

płaszcze, ubrania, materjały na płaszcze, harmonjum

Ponadto przy Pl. Król. Jadwigi nr. 4/5. o godz. 10.30 1 maszynę do pisania

Przy ul. Dworcowej nr. 58. o godz. 11-tej

1000 ramek, 1 maszynę do pisania.

W. Kowalski
Kom. sąd. Chojnice zl.3363

Świeżo paloną
kawę
nadzwyczaj dobrej jakości
po **4.–, 5.–, 6.–**
i 6.40 za funt
poleca
Albert Ludwig.

Tanio
na sprzedaż!
Pianino, maszyna do szycia, wielkie lustro, stół dębowy rozsuwany, 4 krzesła, szafy dorzeczy, łóżko z materacem i t. p.
M. Dolna, Plac Jerzego 1

Biegłej
stenotypistki
władającej jęz. polskim i niemieckim poszukuje się natychmiast. Zgłosz. piśm. do Dzien. Pom.

Jak największy wybór
Tapety
Przeszło 150 gatunków na składzie, — od najtańszych do najwykwintniejszych.
Kolekcja okazowa na życzenie.
Listewki do tapet, szlaki, (borty) szablony, farby, pokosty, lakiery.
Najkorzystniejsze źródło zakupu!
Drogerja i Handel Farb.
Bracia Hubert właśc. Juljan Hubert
Chojnice, Pomorze. **Gdańska 18.**
Telefon 219. :-: rok zał. 1894.

Główny Cennik Nasion na r. 1931
już wyszedł. — Wysyła na żądanie
Hurtowny Skład Nasion
EMIL PREEGE
Kraków — Lubicz 36 - 38.

Świeżo wędzone
Sielawki
Bytlingi
Złote ryby
Łosoś w kawałkach
poleca
skład towarów kolonjalnych i delikatesów
K. Domański
Człuchowska 7

Umebl. pokoje
Jeden lub dwa z całkowitem utrzymaniem lub bez korzystnie do wynajęcia. Zgłoszenie
Strzelecka 14 II

Pokój umebl.
z osobnem wejściem od 1. III. do wynajęcia. Gdzie wskaże ekspedycja Dzien. Pom.

Plecaki
oraz
walizki
poleca
Księgarnia Dzien. Pomorskiego.

Ogłaszajcie w Dzienniku Pomorskim!

Redakcja i Administacja: Chojnice ul Człuchowska 13 —— Pocztowe konto czekowe 201332 — Konto bankowe: Bank Powiatowy Chojnice, Miejska Kasa Oszczędności Chojnice, — Telefon 44 Adres telegraficzny „Dzien. Pom.“ — Skrytka pocztowa 33 — Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego“ w Chojnicach
Za treść odpowiedzialny: Redaktor Bonifacy Chmielewski zamieszkały w Chojnicach Wydawca Władysław Juljusz Schreiber w Chojnicach